

Priče koje pomažu

**IZ NARODNIH
KNJIŽNICA**

Dubravka Vaštuka, viša knjižničarka

Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac

dvastuka@gkka.hr

Nove tehnologije uz sve prednosti koje pružaju, ako se nekontrolirano koriste, mogu kod djece izazvati i osjećaj nervoze, razdražljivosti i drugih negativnih emocija. Djeca i mladi sve se više oslanjaju na komunikaciju elektroničkom poštom i tekstualnim porukama putem mobilnih telefona, što je veoma osiromašilo bogatstvo živih prijateljstava. Kada tome dodamo i neizbježan period odrastanja popraćen burnim reakcijama i izmjenom različitih, često negativnih emocija, nameće se pitanje na koje sve načine djetetu možemo pomoći prebroditi loše i razviti dobre osjećaje. Jedan od načina je svakako i nastojanje da se djetetu približi knjiga kako bi razvilo i usvojilo naviku čitanja. Dobrobiti druženja s knjigom nikada ne možemo dovoljno naglasiti jer je čitanje važno kako u socijalnom i intelektualnom, tako i u emocionalnom razvoju djeteta. Gotovo za

svaki problem napisana je neka priča prilagođena djetetovom uzrastu. Čitanjem priča koje sadrže problem s kojim se dijete u životu susreće, odgajamo ga i učimo životnim vrijednostima. U obilju raznolike literature za djecu posebnu važnost imaju tzv. "terapeutske" priče koje svojim sadržajem usmjeravaju na pozitivna ponašanja i ukazuju na načine ispravnog rješavanja određenih problemskih situacija.

Slika 1. Dječje slikovnice

Svjesni činjenice da za djecu i roditelje odrastanje predstavlja velik izazov tijekom kojeg dolazi do otkrivanja vlastitih emocija, suočavanja s kriznim situacijama i pokušajima rješavanja istih, Knjižnica u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama pomaže djeci i roditeljima lakše prevladati to osjetljivo razdoblje. S tim ciljem je Odjel za djecu i mladež, uz već postojeće programe poticanja čitanja, započeo s novim programom, kojeg smo zbog specifične literature, odnosno slikovnica s terapijskim sadržajem koje koristimo prilikom njegova provođenja, nazvali program čitanja "Priče koje pomažu". Program je zamišljen kao ciklus čitanja terapijskih i problemskih priča jer su upravo one put do djetetovih osjećaja, razmišljanja, situacija i problema. S obzirom da opisuju događaje iz svakodnevnog života, slušajući priču djeca se mogu poistovjetiti s glavnim likom te slijedeći njegov primjer, usvojiti znanja koja pomažu u rješavanju određenih problema. Imajući na umu da živi pripovjedač koji sjedi s djecom pruža bogatstvo nijansi glasa, intonacija, vizualnih kontakata, izraza lica, govora tijela i emocionalnih reakcija, u čitanju priča naglas prepoznali smo njihovu moć i otkrili način kako da dopremo do

djeteta i njegovih emocija. Nakon čitanja, kroz razgovor o problemima u kojima se nalaze likovi iz priča, pokušajem pronalaska rješenja za takve probleme te detektiranjem pozitivnih i negativnih karakteristika likova, nastojali smo razviti i poticati kritičko mišljenje i kreativnost djeteta. S obzirom da često nailazimo na nepoznate riječi ili izraze, dijete se potiče na postavljanje pitanja i istražuje pojmove koji su mu strani, što utječe i na razvoj djetetova vokabulara. Čitanjem upoznaje i jezik, njegove zakonitosti, shvaća važnost lijepoga izražavanja kroz razgovor o knjizi i razvija vlastite komunikacijske vještine. Upoznajući emocije koje proizlaze iz različitih situacija opisanih u pričama, dijete razvija empatiju. S obzirom na to da se u knjigama susreće s likovima koji imaju razne oblike ponašanja i osobine, dijete počinje razvijati i svijest o različitosti. To mu kasnije pomaže u shvaćanju i prihvaćanju svojih vršnjaka i ljudi općenito. Nakon čitanja djeca često žele nacrtati omiljeni lik ili događaj iz priče, a posebno se vesele kada se njihovi crteži izlože na panou. Roditelji, odgojitelji i ostali koji se bave odgojem djece, često su u dilemi kako se ponašati i što činiti kada dijete obuzmu negativne emocije. Velika pomoć su savjeti za roditelje koji čine

sastavni dio terapijskih slikovnica ili su zasebna literatura. Knjige donose konkretna rješenja za prevladavanje mnogih problema poput ljutnje, tuge, ljubomore, zavisti, agresije, nesigurnosti, straha i mnogih konfliktnih situacija, koje djeca po uzoru na junake iz priča mogu prevladati. Iz takvih knjiga odrasli mogu naučiti kako ispravno reagirati na poremećaje u ponašanju djeteta i bolje ga razumjeti. One daju smjernice kako bez ikakve prisile motivirati dijete za promjenu ponašanja. S ciljem da djeci i roditeljima ponudimo što veći i raznovrsniji izbor terapijskih priča, knjižni fond smo dodatno upotpunili i obogatili s brojnim slikovnicama i knjigama koje u prvi plan stavljaju dječje emocije, te ih izdvojili na posebno, korisnicima vidljivije mjesto.

Slika 2. Hrvatske slikovnice

Program čitanja "Priče koje pomažu" provodimo u dogovorenim i najavljenim terminima, a uz djecu su često prisutni i roditelji. Kako bi program obuhvatio što veći broj djece, dogovorena je suradnja s predškolskim ustanovama u gradu te na čitanje priča dolaze organizirane grupe djece.

Slika 3. Čitanje priča

Program je vrlo dobro prihvaćen što se vidi iz kontinuiranih dolazaka, prilikom kojih djeca razgledavaju prostor Dječjeg odjela, saznaju ponešto o radu Knjižnice, čuvanju knjiga i važnosti čitanja te se upišu ili obnove upis u Knjižnicu. U skladu s novim okolnostima koje su bile uvjetovane epidemijom bolesti COVID-19, mijenjao se način pružanja usluga i sadržaja korisnicima, pa se program čitanja provodio na virtualan način.